

نقش مطلوبیت اجتماعی و پذیرش در پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه

*جعفر بهادری خسروشاهی^۱، عیسی برقی^۲

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران

۲. دکتری برنامه‌ریزی درسی، استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران

(دریافت: ۱۳۹۶/۱۲/۲۴ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۴/۰۴)

The Role of Social Utility and Acceptance in Predicting Academic Self-Efficacy of High School Students

*Jafar Bahadori Khosroshahi¹, Isa Barghi²

1. Ph.D. Student in Educational Psychology, Department of Education, Faculty of Education & Psychology, Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran

2. Ph.D. in Curriculum Planning, Assistant Professor, Department of Education, Faculty of Education & Psychology, Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran

(Received: 2019/03/14 Accepted: 2019/07/25)

Abstract:

The purpose of this study was to investigate the role of social desirability and acceptance in predicting the academic self-efficacy of high school students. The research method was a descriptive correlational. The statistical population of the second-grade high school students in Tabriz 4th educational district during the academic year of 2016-2017 was 340 people based on Morgan's table and selected by a multistage random sampling method. The data were collected by McIlroy & Bunting self-efficacy questionnaires (2002), Krone-Marlow's social utility questionnaire (1964), Marlow and Crown social acceptance questionnaires (1960). Data were analyzed using the Pearson correlation coefficient and multiple regression analysis in SPSS.21 software. The results of this study showed that there is a negative and significant relationship between social desirability and academic self-efficacy and there is a positive and significant relationship between social acceptance and academic self-efficacy. Also, the results of multiple regression analysis showed that the variables of utility and social acceptance could predict meaningful changes in criterion variables (academic self-efficacy) in students. Therefore, planning more studies is recommended for a better understanding of factors to promote desirability and admission and academic self-efficacy.

Keywords: Academic self-efficacy, social desirability, social acceptance.

چکیده:

هدف پژوهش حاضر نقش مطلوبیت اجتماعی و پذیرش در پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان دوره متوسطه بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه ناحیه ۴ آموزش و پرورش شهر تبریز در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷ بودند که از این جامعه تعداد ۳۴۰ نفر بر اساس جدول مورگان و به روش نمونه‌گیری تصادفی چندمرحله‌ای انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه خودکارآمدی تحصیلی مک‌ایلروی و بانتینگ (۲۰۰۲)، پرسش‌نامه مطلوبیت اجتماعی کراون و مارلو (۱۹۶۴) و پرسش‌نامه پذیرش اجتماعی مارلو و کراون (۱۹۶۰) استفاده شد. داده‌های به‌دست‌آمده با استفاده از آزمون معناداری ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه (هم‌زمان) در نرم‌افزار SPSS.21 تجزیه و تحلیل گردید. نتایج پژوهش نشان داد که بین مطلوبیت اجتماعی با خودکارآمدی تحصیلی رابطه منفی و معنادار و بین پذیرش اجتماعی با خودکارآمدی تحصیلی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که متغیرهای مطلوبیت و پذیرش اجتماعی قادرند تغییرات متغیر (خودکارآمدی تحصیلی) را در دانش‌آموزان به‌طور معناداری پیش‌بینی کنند. بنابراین طرح‌ریزی مطالعات بیشتر جهت شناخت بهتر عواملی در جهت ارتقای مطلوبیت و پذیرش اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی توصیه می‌شود.

واژه‌های کلیدی: خودکارآمدی تحصیلی، مطلوبیت اجتماعی، پذیرش اجتماعی.

مقدمه

دانش‌آموزان به‌عنوان رکن اصلی آموزش و پرورش همیشه مورد توجه صاحب‌نظران تعلیم و تربیت قرار گرفته‌اند. گروهی که بخش عمده برنامه‌ریزی و بودجه هر کشور را به خود اختصاص می‌دهند و پیشرفت تحصیلی آنها، در کسب موفقیت‌های آتی - شان از اهمیت بسزایی برخوردار است (Ghanbari & Soltanzadeh, 2016). به همین دلیل برای پرورش سلامت روانی و ارتقا کیفیت آموزشی دانش‌آموزان، شناخت ویژگی‌های شخصیتی، شناختی، عاطفی و انگیزشی آنان ضروری به نظر می‌رسد (Kakavand et al., 2013). از جمله عوامل مختلفی که اثر وسیعی بر فرایند انگیزشی دارد، خودکارآمدی است که به‌صورت گسترده در نظریه شناختی- اجتماعی مطرح گردیده است (Elliot, 2013). خودکارآمدی به باورهای افراد درباره توانایی خود در مورد یادگیری و عملکرد در سطح مشخصی اطلاق می‌شود (Bandura, 2007). خودکارآمدی در دانش‌آموزان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و یافته‌های پژوهشگران نشان می‌دهد دانش‌آموزانی که اثربخشی خود را در تعلیم و تربیت بالا ارزیابی می‌کنند یا سطح بالایی از خودکارآمدی در تحصیل دارند، در فعالیت‌های تحصیلی‌شان، ثبات، تلاش، انگیزش و علاقه درونی بیشتری از خود نشان می‌دهند (Golmohammadi, 2013). قضاوت‌های مربوط به خودکارآمدی به دلیل نقش مهمی که در رشد انگیزش درونی دارد، از اهمیت و حساسیت زیادی برخوردار است. انگیزش درونی وقتی رشد می‌کند که فرد برای دستیابی به معیارهای هیجان‌انگیز تلاش کند، در این صورت، هم یک ادراک خودکارآمدی بالقوه برای دستیابی به این معیارها در فرد ایجاد می‌شود و هم در صورت دستیابی به نتیجه، به خودسنجی مثبتی دست پیدا می‌کند. این علاقه‌ی درونی موجب تلاش - های فرد در طولانی‌مدت و بدون حضور پاداش‌های محیطی می‌شود. خودکارآمدی بالا می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در انگیزش درونی دانش‌آموزان داشته باشد (Pajares & Valiante, 1997). در نهایت خودکارآمدی به‌عنوان یک متغیر انگیزشی فعال‌ساز، هدایت‌بخش و برانگیزاننده رفتار به‌سوی هدف تعریف شده است (McGeown et al., 2014). پژوهش‌های فراوان به این نتیجه دست‌یافته‌اند که خودکارآمدی بر یادگیری، انگیزش و عملکرد تحصیلی اثرگذار است (Singh et al., 2013). در واقع دانش‌آموزانی که از سطح خودکارآمدی بالایی برخوردارند، نسبت به نتایج کار خود نیز دیدگاه مثبتی دارند. بنابراین چنین به نظر می‌رسد که سطح

خودکارآمدی بالا باعث افزایش برانگیختگی درونی در فرد می‌شود. دانش‌آموزانی که از درون برانگیخته می‌شوند، عمدتاً هدفشان فهمیدن مطالب است. از سویی عکس این موضوع نیز منجر به این می‌شود که فرد نتواند به توان بالقوه خود دست یابد و راندمان تحصیلی روزبه‌روز تنزل می‌کند (Seyf, 2015). کراول و همکاران (۲۰۰۹) در پژوهشی دیگر با بررسی دانش‌آموزان دریافتند که خودکارآمدی با عملکرد تحصیلی رابطه مثبت دارد. (Saunders et al., 2004) معتقد بودند که دانش‌آموزان دارای خودکارآمدی بالا بهتر می‌توانند با مشکلات تحصیلی روبرو شده و از عملکرد تحصیلی بالاتری برخوردار شوند. همچنین اگر فرد در موقعیت‌های تحصیلی توانایی‌ها و قابلیت‌های خود را محک زده و به آنها در رسیدن به اهداء باور داشته باشد، به آن خودکارآمدی تحصیلی می‌گویند (Foroutanbagha et al., 2015).

با توجه به نقش مهم و اثرگذار خودکارآمدی تحصیلی در مجموعه عوامل آموزشی، به نظر می‌رسد نمی‌توان از آن غافل شد و می‌بایست توجه ویژه‌ای به خودکارآمدی تحصیلی مبذول داشت تا بتوان تبعات مثبتی را در امر آموزش به بار آورد. از عوامل متعددی که بر خودکارآمدی تحصیلی تأثیرگذار بوده یا از آن تأثیر پذیرفته‌اند، می‌توان به این موارد اشاره کرد: حمایت اجتماعی (Lee, 2014)، خودپنداره تحصیلی (Ferla et al., 2009)، عملکرد تحصیلی (Seidsalehi & Yonesi, 2015)، انگیزش تحصیلی (McGeown et al., 2014)، تاب‌آوری (Lee et al., 2017). از سویی یکی از عوامل مهم که نقش مهمی می‌تواند در خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان داشته باشد، مطلوبیت اجتماعی است. مطلوبیت اجتماعی عبارت است از تمایل افراد برای پاسخ دادن مطلوب و پرطرفدار از نظر اجتماعی به‌جای توصیف آنچه واقعاً فکر می‌کنند، اعتقاد دارند و یا انجام می‌دهند (Rezanazari & Babatagavi, 2007). گروهی از انسان‌ها همیشه مطابق با نظرات و اعتقادات خود صحبت می‌کنند. اگر از آنها در مورد موضوعی سؤال شود با صداقت پاسخ می‌دهند، در عقاید خود ثابت‌قدم هستند و تحت هر شرایطی، حتی اگر پاسخ‌های آنان طرد اجتماعی را به دنبال داشته باشد، به سؤالات یکسان پاسخ می‌دهند. به‌طوری‌که سخن گفتن و رفتار کردن مطابق انتظارات دیگران را مطلوبیت اجتماعی می‌نامند (Sedgpour et al., 2010). افراد دارای ویژگی مطلوبیت اجتماعی سعی

زارعی (۲۰۱۵) در پژوهش خود که با عنوان نقش مطلوبیت اجتماعی در خودکارآمدی و شادکامی انجام دادند، به این نتیجه دست یافتند بین مطلوبیت اجتماعی با شادکامی و خودکارآمدی تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین مطلوبیت اجتماعی نقشی مهم در شادکامی دارد. ابوالقاسمی و جوانمیری (۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان نقش مطلوبیت اجتماعی، سلامت روانی و خودکارآمدی در پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر انجام دادند، به این نتیجه دست یافتند که سطح پایین مطلوبیت اجتماعی و سطوح بالای سلامت روانی، پیشرفت تحصیلی را افزایش می‌دهند. همچنین در تحقیقی دیگر محمودیان و همکاران (۲۰۱۷) نشان دادند که مطلوبیت اجتماعی در مدرسه، عملکرد وظیفه و عملکرد کاری را پیش‌بینی نمی‌کند.

از سوی دیگر پذیرش اجتماعی نیز ویژگی مهمی در خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان محسوب می‌شود. پذیرش اجتماعی وسیله‌ای است که در خلال آن یاد می‌گیریم که چگونه دنیای خود را بشناسیم و چگونه با دیگران رابطه متقابل برقرار کنیم و یا این که مرد یا زن بودن یعنی چه و دیگر اینکه در هر شرایطی چه باید کرد و چه نباید کرد. مردم اغلب چنین می‌پندارند که پذیرش اجتماعی مترادف است با ترتیب کودک و این حقیقت دارد که آموزش سازنده اصلی در مراحل ابتدایی زندگی رخ می‌دهد و به همین دلیل کودکان باید ارزش‌های اساسی دانش‌ها و باورهای فرهنگی جامعه خود را یاد بگیرند که تمام اینها به شخصیت و ویژگی‌های رفتاری فرد بستگی دارد و هر کدام نسبت به شخصیت خود باید رفتار کند. در واقع احساس تعلق به یک گروه و پیوستن به گروه‌ها نقش مهمی در شادکامی دارد و هرچه ارتباط فرد با خانواده، مدرسه و اجتماع سالم کمتر باشد، احتمال پیوند با این قبیل گروه‌ها بیشتر می‌شود (Tan & Hall, 2005). همچنین اریکسون و همکاران (۲۰۰۶) چگونگی پذیرش اجتماعی را میزان درجه ارزیابی مثبت یا منفی از یک موضوع خاص تعریف کرده‌اند. شویتما (۲۰۱۰) معتقد بود که پذیرش اجتماعی نوعی رفتار به شکل کنش و واکنش نسبت به یک هدف خاص و میزان پذیرش نگرشی است تأییدی به سوی یک هدف خاص. هر رفتار انسان نتیجه یک فرایند پردازش شده درونی اوست؛ خواه

دارند با اغراق نمودن در صفات مثبت و انکار صفات منفی‌شان، خود را بسیار اخلاقی، درستکار و مبرا به نظر برسانند. بر این اساس هر عامل، یا موقعیت یا صفتی که با داشتن انگیزش بالا برای انتقال اثرات مطلوب بر دیگران، یا با اعتماد کم به توانایی خود برای ایجاد این اثرات مطلوب و دلخواه بر دیگران، رابطه داشته باشد می‌تواند بر خودکارآمدی تأثیرگذار باشد (Leary & Hoyle, 2009).

مطلوبیت اجتماعی، مجموعه‌ای آرمانی است درباره آنچه درست یا نادرست، شایسته یا ناشایست، مطلوب یا نامطلوب و خوب یا بد می‌باشد و برای هر جامعه‌ای موردنیاز، محترم، مقدس، خواستنی و مطلوب تلقی می‌شود. مطلوبیت اجتماعی عبارت است از: مدل‌های کلی رفتار، احکام جمعی و هنجارهای کارکردی که موردپذیرش عمومی و خواست جامعه قرار گرفته‌اند. به بیانی دیگر، مجموعه روابط اجتماعی، جوهره جامعه را تشکیل می‌دهد و مطلوبیت‌های اجتماعی، چندانچون این روابط را از جنبه ظاهری و محتوایی شکل و جهت می‌دهند. این روابط فارغ از این که افراد یا گروه‌هایی هستند که می‌توانند به صورت مثبت (به شکل همکاری و دوستی) و منفی (به شکل تقابل، کشمکش و مبارزه) یا به صورت خنثی (پذیرش، انطباق و هم‌سازی) بروز کنند. در هر صورت، این روابط به‌عنوان فرایندهایی موردتوجه قرار می‌گیرند که از یک فرد به فرد دیگر دارای قلمرو و دامنه متفاوتی است. با این وجود، افراد از الگوهای نسبتاً واحدی پیروی می‌کنند؛ چراکه قواعد و مطلوبیت‌های اجتماعی که به‌عنوان احکام جمعی موردپذیرش جامعه و یا گروه قرار گرفته‌اند مبنای عمل، رفتار و قضاوت درباره رفتارها، وقایع و پیامدهای اجتماعی هستند (Rezanazari & Babatagavi, 2007). در این راستا در پژوهشی پترسون و همکاران (۲۰۰۶) به این نتیجه دست یافتند که مطلوبیت اجتماعی اثر ناچیزی بر رابطه بین شخصیت و عملکرد تحصیلی می‌گذارد. همچنین لاهادرن و جکسون (۱۹۷۰)؛ به نقل از Abolghasemi & Javanmirry, 2012) نشان دادند که بین مطلوبیت اجتماعی و پیشرفت تحصیلی ارتباطی وجود ندارد. شکوری (۲۰۱۵) در پژوهشی دیگر به این نتیجه دست یافتند که مقادیر همبستگی بین مطلوبیت اجتماعی و خودکارآمدی با عزت‌نفس دانش‌آموزان دختر دبیرستان از نظر آماری معنی‌دار است. افروشه و

کنند. همچنین معینی و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهش خود نشان دادند که متغیر پذیرش اجتماعی نشان‌دهنده پیش‌بینی کننده مثبت پیشرفت تحصیلی درس فارسی، ریاضی و علوم بود. همچنین بین دانش‌آموزان دختر و پسر از لحاظ پذیرش اجتماعی تفاوت معناداری وجود ندارد.

در کل به لحاظ شیوع بالای مشکلات در دانش‌آموزان و اهمیت توجه به وضعیت خودکارآمدی دانش‌آموزان که در حال گذراندن دوران حساسی برای دسترسی به اهداف آینده، موفقیت اجتماعی، تحصیلی و آینده شغلی می‌باشند و کمبود پژوهش‌ها و تحقیقات در زمینه مرتبط با بررسی رابطه مطلوبیت و پذیرش اجتماعی با خودکارآمدی در دانش‌آموزان دبیرستانی، لذا این پژوهش بر این اساس صورت گرفت. از سویی در تحقیقات دانشگاهی کشور ما در ارتباط با نقش مطلوبیت و پذیرش اجتماعی بر خودکارآمدی دانش‌آموزان تحقیقات زیادی صورت نگرفته است. بدین ترتیب ضروری می‌نماید که به مسئله مطلوبیت و پذیرش اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی پرداخته شود. در صورت تأیید فرض‌های این پژوهش معلمان با توجه به نتایج آن می‌توانند در اجرای روش‌های تدریس بهای بیشتری به استفاده از روش‌های مطلوبیت و پذیرش اجتماعی بدهند. همچنین مدیران و برنامه‌ریزان درسی و آموزشی نیز به پرورش خودکارآمدی دانش‌آموزان اهمیت بیشتری داده و موجبات بسط آن را در برنامه‌ها و روش‌های خویش فراهم خواهند نمود. لذا بر این اساس و با توجه به مباحث نظری و تجربی هدف پژوهش حاضر بررسی نقش مطلوبیت اجتماعی و پذیرش اجتماعی در پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان دوره متوسطه بود.

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. در این پژوهش مطلوبیت و پذیرش اجتماعی به‌عنوان متغیرهای پیش-بین و خودکارآمدی تحصیلی به‌عنوان متغیر ملاک در نظر گرفته شد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه ناحیه ۴ آموزش و پرورش شهر تبریز در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ بودند که تعداد آنها بر اساس گزارش اداره آموزش و پرورش ۳۲۴۱ نفر است. برای انتخاب نمونه، از این جامعه بر اساس جدول مورگان و به روش نمونه‌گیری تصادفی چندمرحله‌ای تعداد ۳۴۰ نفر انتخاب شدند. بدین صورت که از

این فرایند آگاهانه باشد یا ناخودآگاه، این فرایند حاصل از ربط و تعاملی است که بین یک محرک یا سائق درونی یا بیرونی از یک سو و ساختار پردازشگر ذهن روان از سوی دیگر رخ می‌دهد. این ساختار سائق یا وادارنده درونی یا بیرونی را با نظام ارزشی و باورها و تمام پارامترهای تأثیرگذار ذهنی روانی به سرعت پردازش می‌کند و در نهایت حکمی صادر می‌کند که نتیجه آن به صورت یک رفتار بیرونی مشاهده می‌شود. این فرایند پردازش در سایر حوزه‌ها نیز مانند رفتار بیرونی عمل می‌کند؛ یعنی هر احساس یا فکری در درون ما نخست مورد این پردازش قرار گرفته و پس از عبور از دالان ذهنیت‌ها، باورها و ارزش‌های فردی به ظهور و تجلی می‌رسد (Sedgpour et al., 2010). در برخی موارد نظام ارزشی فرد سائق یا محرک را به چالش می‌کشد و توجه به قدرت بیشتر هر یک برنده این میدان تعیین می‌گردد. کسب تأیید بیرونی و پذیرش اجتماعی نیز از این مقوله بوده و در همین فرایند قابل تفسیر است و از آنجاکه تمایل به مورد تأیید قرار گرفتن یک نیاز و اصل مشترک بین تمام انسان‌هاست و همه انسان‌ها ذاتاً به آن تمایل دارند، همه انسان‌ها تأیید و پذیرفته شدن توسط دیگران را دوست دارند و در جهت کسب آن تلاش می‌کنند (Zargarshirazi & Serajkhorami, 2011). در نهایت پذیرش اجتماعی به پاسخی اشاره دارد که افراد تمایل دارند بر اساس هنجارهای فرهنگی، در اجتماع موردپسند واقع شوند و مطلوبیت اجتماعی کسب کنند (Sarbescu et al., 2012). در این راستا تقی‌زاده و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که بین پذیرش اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی رابطه معناداری مشاهده شد. در مطالعه لیری و هیل (۲۰۰۹) با موضوع رابطه بین خود اثربخشی و پذیرش اجتماعی معلوم شد که پذیرش اجتماعی یکی از عوامل مقابله-ای فعال مرتبط با خود اثربخشی می‌باشد. کیس (۲۰۰۰) در پژوهشی نشان داد که پذیرش اجتماعی و شکوفایی با سلامت روانی ارتباط دارند و کیفیت ارتباط با جامعه، عنصر پیوستگی و یکپارچگی فرد است. در واقع شناخت و پذیرش دیگران، عنصر پذیرش و ارزش فرد به‌عنوان یک شریک اجتماع، عنصر تشریک‌مسابی و سرانجام باور به تحول مثبت اجتماعی، عنصر شکوفایی شادکامی است و این عناصر می‌توانند وحدت اجتماعی و میزان راحتی افراد در پذیرش دیگران را ارزیابی

1Taqizadeh et al.

2Leary & Hoyle

3Keyes

شناختی که برای اندازه‌گیری مطلوبیت اجتماعی طراحی شده است، همبستگی بالا و قابل قبول نشان داده است (Asgari et al., 2010). همچنین در پژوهش حاضر ضریب پایایی پرسش‌نامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمد.

۳. پرسش‌نامه پذیرش اجتماعی: مقیاس آزمون مقبولیت اجتماعی توسط (Marlo & Cravon, 1960) به منظور سنجش میزان پذیرش اجتماعی افراد ساخته شد. این آزمون دارای ۳۳ ماده است. نمره کل آزمون بر مبنای پاسخ‌های صحیح یا غلط هر ماده مشخص می‌شود. افرادی که نمره آنها بین صفر تا هشت است، کسانی هستند که از پذیرش اجتماعی کمتری برخوردارند و احتمالاً مورد تردید قرار می‌گیرند. نمره‌های ۹ تا ۱۹ افرادی را مشخص می‌کند که مطلوبیت اجتماعی آنها در حد متوسط است و رفتارهای آنها با قواعد و هنجارهای اجتماعی مطابقت دارد. افرادی که نمره‌های آنها بین ۲۰ تا ۳۳ است رفتار واقعی آنها با قواعد و هنجارهای اجتماعی از تطابق بالایی برخوردار است. ضریب اعتبار این آزمون با روش اجرای مجدد بالاتر از ۰/۸۰ بوده است و از نظر روایی این آزمون با سایر ابزارهای روان-شناختی همبستگی بالا و قابل قبولی را نشان داده است (Ganji, 2005). همچنین در پژوهش حاضر ضریب پایایی پرسش‌نامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۸ به دست آمد.

داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از روش آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه (همزمان) در نرم‌افزار SPSS21 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

در جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش نشان داده شده است.

با توجه به جدول ۱، خودکارآمدی تحصیلی دارای میانگین ۳۴/۳۴، مطلوبیت اجتماعی ۷/۲۲ و پذیرش اجتماعی نیز ۲۴/۰۷ است. از سویی توزیع متغیرهای مورد مطالعه نرمال می‌باشد؛ یعنی با توجه به اینکه مقدار سطح معناداری در آزمون کالموگروف-اسمیرنوف برای بررسی طبیعی بودن متغیرها از ۰/۰۵ بزرگ‌تر است و لذا توزیع داده‌ها نرمال می‌باشد؛ بنابراین می‌توان برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری پارامتریک استفاده کرد.

جدول ۲ ماتریس همبستگی بین مطلوبیت و پذیرش اجتماعی با خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان نشان داده شده است.

بین مدارس دوره متوسطه ناحیه ۴ آموزش و پرورش به صورت تصادفی ۶ مدرسه (توحید، کمال، مالک اشتر، صفا، شهید مدنی، احسان) انتخاب شده و در مرحله بعد از هر مدرسه تعداد دو کلاس به صورت تصادفی انتخاب شده و مورد بررسی قرار گرفتند.

ابزارهای پژوهش

برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد:

۱. پرسش‌نامه خودکارآمدی تحصیلی: این مقیاس برای اندازه‌گیری خودکارآمدی تحصیلی توسط مک‌ایلروری و بانتینگ^۱ (۲۰۰۲) ساخته شده و شامل ۱۰ سؤال است که دانش‌آموزان بر اساس یک مقیاس لیکرت هفت‌درجه‌ای به آن پاسخ می‌دهند. دامنه نمرات بین صفر تا ۷۰ است. مک‌ایلروری و بانتینگ (۲۰۰۲) ضریب اعتبار مقیاس را ۰/۸۱ گزارش کرده‌اند. همچنین در پژوهش غلامعلی لوانسانی و همکاران^۲ (۲۰۰۹) ضریب همسانی درونی مقیاس بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۷۵ به دست آمد. همچنین در پژوهش حاضر ضریب پایایی پرسش‌نامه خودکارآمدی تحصیلی به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۲ به دست آمد.

۲. پرسش‌نامه مطلوبیت اجتماعی: این پرسش‌نامه توسط کراون و مارلو^۳ (۱۹۶۴) ساخته شده است. در این پرسش‌نامه پاسخ‌ها باعث می‌شوند که شخص بیش از حد خوب به نظر برسد (بیش از آن که واقعیت داشته باشد). هیچ کس قبل از رای دادن همه چیز را درباره سیاست‌مداران در نمی‌یابد؛ هیچ کس همیشه شنونده خوبی نیست؛ هر کس بعضی اوقات سعی می‌کند تسویه حساب کند؛ و هر کس گهگاه نفرت شدید را تجربه کرده است. این‌ها حداقل استدلالی است که زیربنای تهیه این مقیاس را تشکیل می‌دهد. برای انتخاب هر پاسخ درست برای شماره‌های ۱، ۳، ۴، ۶ و ۹ یک نمره داده می‌شود و برای انتخاب هر پاسخ غلط برای شماره‌های ۲، ۵، ۷، ۸ نمره یک داده می‌شود. هرچه نمره کل بالاتر باشد، گرایش به آمایه پاسخ یا سبک پاسخی که به جامعه‌پسندی موسوم است، نزدیک‌تر است. دامنه نمرات از صفر تا ۹ است. هر چه نمره فرد به ۹ نزدیک‌تر باشد، مطلوبیت اجتماعی بیشتری دارد. در پژوهشی ضریب آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه ۰/۷۴ گزارش گردید (Sarmadi Soltan et al., 2013). از نظر روایی نیز این آزمون با سایر ابزارهای روان-

1McIlroy & Bunting
2Golamali Lavasani et al.
3Crown & Marli

جدول (۱). آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

Table 1. Descriptive statistics of research variables

خطای استاندارد میانگین Standard error	انحراف استاندارد Standard deviation	میانگین Mean	گروه‌ها Group
0.35	6.55	34.34	خودکارآمدی تحصیلی academic self-efficacy
0.16	3.01	7.22	مطلوبیت اجتماعی social desirability
0.46	8.52	24.07	پذیرش اجتماعی social acceptance

جدول (۲). ماتریس همبستگی مطلوبیت و پذیرش اجتماعی با خودکارآمدی تحصیلی

Table 2. Correlation coefficients social desirability and social acceptance with academic self-efficacy

متغیر	۱	۲	۳
۱. خودکارآمدی تحصیلی academic self-efficacy	1		
۲. مطلوبیت اجتماعی social desirability	-0.41**	1	
۳. پذیرش اجتماعی social acceptance	0.32**	-0.09	1

جدول (۳). خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون همزمان برای تبیین متغیر ملاک بر اساس متغیرهای پیش‌بین

Table 3. Summary of the results of simultaneous regression analysis to explain the criterion variable based on predictive variables

مدل Model	مجموع مجزورات Sum of Squares	درجه آزادی df	میانگین مجزورات Mean Square	F	R	R ²	Sig
رگرسیون regression	3680.56	2	1840.28	57.03	0.50	0.25	0.001
باقیمانده remaining	10874.48	337	32.26	-			
کل total	14555.04	339	-	-			

جدول (۴). ضرایب رگرسیونی متغیرهای وارده شده به معادله

Table 3. Regression coefficients of variables introduced into equation

مدل Model	بتای غیراستاندارد Unstandardized Beta	خطای استاندارد S.E	بتای استاندارد Standard Beta	t	سطح معناداری Sig
ضریب ثابت fixed coefficient	35.26	1.24	-	28.42	0.001
مطلوبیت اجتماعی social desirability	-0.84	0.10	0.39	-8.24	0.001
پذیرش اجتماعی social acceptance	0.21	0.03	0.28	5.96	0.001

خودکارآمدی تحصیلی را در دانش‌آموزان پیش‌بینی کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر نقش مطلوبیت و پذیرش اجتماعی در پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر تبریز بود. یافته اول پژوهش نشان داد که بین مطلوبیت اجتماعی با خودکارآمدی تحصیلی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. در واقع با افزایش مطلوبیت اجتماعی، میزان خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان کاهش می‌یابد. این یافته با نتایج پژوهش‌های ابولقاسمی و جوانمیری (۲۰۱۳) و شکوری (۲۰۱۵) همسو است و با نتایج پژوهش‌های پترسون و همکاران (۲۰۰۶) ناهمسو است. به طوری که ابولقاسمی و جوانمیری (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان نقش مطلوبیت اجتماعی، سلامت روانی و خودکارآمدی در پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر انجام دادند، به این نتیجه دست یافتند که سطح پایین مطلوبیت اجتماعی و سطوح بالای سلامت روانی، پیشرفت تحصیلی را افزایش می‌دهند.

این یافته با این بخش از نظریه بک که معتقد است ما با رویدادهای زندگی، همیشه برخوردی واقع‌بینانه نداریم و واکنش‌های ما در برخورد با مسائل زندگی در بسیاری از موارد نامتناسب است. بنابراین ادراک ما از اشیاء و موقعیت‌های دنیای اطراف، یکی از تعیین‌کننده‌های اصلی اعمال و رفتار ماست و در نتیجه افکار در رفتار انسان نقشی اساسی بازی می‌کند. در واقع داشتن مطلوبیت اجتماعی و تحریف واقعیت باعث کاهش میزان خودکارآمدی در دانش‌آموزان می‌شود. مطلوبیت اجتماعی همانند پیوستاری است که در یک انتهای آن افرادی با سطوح بالای مطلوبیت اجتماعی که نظرات و تجربیات خود را در مصاحبه‌ها و پاسخگویی به سؤالات تغییر می‌دهند و در انتهای دیگر آن افرادی با مطلوبیت اجتماعی پایین که به هیچ وجه نظریات و تجربیات خود را تغییر نمی‌دهند، قرار دارند. مطلوبیت اجتماعی، مجموعه‌ای آرمانی هستند درباره آنچه که درست یا نادرست، شایسته یا ناشایست، مطلوب یا نامطلوب و خوب یا بد می‌باشد و برای هر جامعه‌ای مورد نیاز، محترم، مقدس، خواستنی و مطلوب تلقی می‌شوند. مطلوبیت اجتماعی عبارت است از: مدل‌های کلی رفتار، احکام جمعی و هنجارهای کارکردی که مورد پذیرش عمومی و خواست جامعه قرار گرفته‌اند می‌داند (Bekkers, 2001). به بیانی دیگر، مجموعه

مندرجات جدول ۲ نشان می‌دهد که خودکارآمدی تحصیلی با مطلوبیت اجتماعی رابطه منفی و معنادار و با پذیرش اجتماعی رابطه مثبت و معناداری دارد. از سویی بین پذیرش اجتماعی با مطلوبیت اجتماعی رابطه منفی و غیرمعناداری به دست آمد.

برای تعیین سهم هر یک از متغیرهای مطلوبیت و پذیرش اجتماعی بر خودکارآمدی تحصیلی، مطلوبیت و پذیرش اجتماعی به عنوان متغیر پیش‌بین و خودکارآمدی تحصیلی به عنوان متغیر ملاک وارد معادله رگرسیون به روش همزمان شدند که نتایج در جدول ۳ نشان داده شده است.

در راستای انجام تحلیل رگرسیون، ابتدا مفروضه‌های مربوطه (خطی بودن روابط بین متغیرهای پیش‌بین، نرمال بودن و چند هم‌خطی) بررسی گردید و به لحاظ تحقق این مفروضه‌ها تحلیل رگرسیون به عمل آمد. از سویی با استفاده از روش‌های تعدیل نمرات از جمله فاصله ماه‌الانوبیس، مقادیر پرت از فرایند تحلیل خارج گردیدند.

مندرجات جدول ۳ نشان می‌دهد که رگرسیون نمرات متغیرهای پیش‌بین (مطلوبیت اجتماعی و پذیرش اجتماعی) به طرف متغیر ملاک (خودکارآمدی تحصیلی) از نظر آماری معنی‌دار است ($P < 0.001$). از سویی مقدار $R^2 = (0.25)$ نشان می‌دهد که متغیرهای پیش‌بین قادرند به طور ترکیبی ۲۵٪ از تغییرات متغیر ملاک را به طور معنی‌دار پیش‌بینی کنند. همچنین نتایج حاصل از تحلیل واریانس جدول ۳ نشان می‌دهد که رگرسیون متغیرهای پیش‌بین به طرف میانگین متغیر ملاک از نظر آماری معنی‌دار می‌باشد. چرا که F محاسبه شده $57/03$ در سطح $p < 0.001$ از نظر آماری معنی‌دار است.

در جدول ۴ سهم هر یک از متغیرهای مطلوبیت و پذیرش اجتماعی در خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان نشان داده شده است.

بر اساس نتایج گزارش شده در جدول ۴ می‌توان نتیجه گرفت که نمره مطلوبیت اجتماعی ($\text{Beta} = -0.39, P = 0.001$) قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده خودکارآمدی تحصیلی در گروه نمونه می‌باشد. سپس متغیر پذیرش اجتماعی ($\text{Beta} = 0.28, P = 0.001$) پیش‌بینی‌کننده معنادار خودکارآمدی تحصیلی می‌باشد. با توجه به نتایج جدول مشاهده می‌شود که متغیرهای مطلوبیت اجتماعی و پذیرش اجتماعی می‌توانند تغییرات

نزدیک و رضایت‌بخش با افراد دیگر برقرار کنند، آنها می‌توانند نیازهای خود را برآورده سازند و از سلامت روانی بالایی برخوردار هستند و میزان شادکامی‌شان نیز افزایش می‌یابد (Crozier & Alden, 2005). همچنین افراد دارای پذیرش اجتماعی در روابط خود با دیگران برای خود و عقایدشان بیشتر احترام قائل شوند. این افراد دریافتند، می‌توانند برای خود و دیگران احترام قائل باشند؛ در روابط بین فردی به خود متکی باشند؛ به راحتی روابط نزدیک و صمیمی برقرار کنند؛ به شیوه‌ای مدبرانه با دیگران ارتباط برقرار کنند و طوری رفتار کنند که اعمال‌شان از لحاظ اجتماعی مطلوب باشد (Keyes, 2000). پذیرش اجتماعی وسیله‌ای است که در خلال آن یاد می‌گیریم که چگونه دنیای خود را بشناسیم و چگونه با دیگران رابطه متقابل برقرار کنیم و یا این مرد بودن یعنی و زن بودن یعنی چه و دیگر اینکه در هر شرایطی چه باید کرد و چه نباید کرد. مردم اغلب چنین می‌پندارند که پذیرش اجتماعی مترادف است با ترتیب کودک و این حقیقت دارد که آموزش سازنده اصلی در مراحل ابتدایی زندگی رخ می‌دهد و به همین دلیل کودکان باید ارزش‌های اساسی دانش‌ها و باورهای فرهنگی جامعه خود را یاد بگیرند که تمام اینها به شخصیت و ویژگی‌های رفتاری فرد بستگی دارد و هر کدام نسبت به شخصیت خود باید رفتار کند. در واقع احساس تعلق به یک گروه و پیوستن به گروه‌ها نقش مهمی در شادکامی دارد و هرچه ارتباط فرد با خانواده، مدرسه و اجتماع سالم کمتر باشد، احتمال پیوند با این قبیل گروه‌ها بیشتر می‌شود (Tan, & Hall, 2005) که این عوامل می‌توانند نقش مهمی در افزایش خودکارآمدی در دانش‌آموزان ایفا کند. یافته دیگر پژوهش نشان داد که متغیرهای مطلوبیت اجتماعی و پذیرش اجتماعی می‌توانند تغییرات خودکارآمدی تحصیلی را در دانش‌آموزان پیش‌بینی کنند. در تبیین این یافته نیز می‌توان گفت که همه انسان‌ها در هنگام گرفتاری به حمایت و مشارکت دوستان و اطرافیان خود نیاز دارند تا احساس امنیت کنند؛ لذا هر چه میزان پذیرش اجتماعی و حمایت دیگران بیشتر باشد، خودکارآمدی‌شان نیز بیشتر است. در واقع پذیرش اجتماعی یک کمک دو جانبه است که موجب خلق تصویر مثبت از خود، پذیرش خود، امیدواری و احساس عشق می‌گردد و اضطراب را کاهش می‌دهد و تمام این‌ها به فرد فرصت خود شکوفایی را می‌دهد (Bekkers, 2001). از سویی به نظر می‌رسد فردی که امیدواری نسبت به زندگی و

روابط اجتماعی، جوهره جامعه را تشکیل می‌دهد و مطلوبیت‌های اجتماعی، چند و چون این روابط را از جنبه ظاهری و محتوایی شکل و جهت می‌دهند. بر این اساس هر عامل، یا موقعیت یا صفتی که با داشتن انگیزش بالا برای انتقال اثرات مطلوب بر دیگران، یا با اعتماد کم به توانایی خود برای ایجاد این اثرات مطلوب و دلخواه بر دیگران، رابطه داشته باشد، می‌تواند شادکامی را کاهش دهد (Leary & Hoyle, 2009). بنابراین با افزایش مطلوبیت اجتماعی، میزان خودکارآمدی کاهش می‌یابد.

یافته دیگر پژوهش نشان داد که بین پذیرش اجتماعی با خودکارآمدی تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در واقع با افزایش پذیرش اجتماعی، میزان خودکارآمدی دانش‌آموزان نیز افزایش می‌یابد. این یافته با نتایج پژوهش‌های معینی و همکاران (۲۰۱۶) و تقی‌زاده و همکاران (۲۰۱۵) همسو است. به طوری که تقی‌زاده و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که بین پذیرش اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی رابطه معناداری مشاهده شد. همچنین معینی و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهش خود نشان دادند که متغیر پذیرش اجتماعی نشان دهنده پیش‌بینی کننده مثبت پیشرفت تحصیلی درس فارسی، ریاضی و علوم بود. همچنین بین دانش‌آموزان دختر و پسر از لحاظ پذیرش اجتماعی تفاوت معناداری وجود ندارد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که موارد نظام ارزشی فرد سائق یا محرک را به چالش می‌کشد و توجه به قدرت بیشتر هر یک برنده این میدان تعیین می‌گردد. کسب تأیید بیرونی و پذیرش اجتماعی نیز از این مقوله بوده و در همین فرایند قابل تفسیر است و از آنجا که تمایل به مورد تأیید قرار گرفتن یک نیاز و اصل مشترک بین تمام انسان‌هاست و همه انسان‌ها ذاتاً به آن تمایل دارند، همه انسان‌ها تأیید و پذیرفته شدن توسط دیگران را دوست دارند و در جهت کسب آن تلاش می‌کنند (Zargarshirazi & Serajkhorami, 2012). در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد دارای پذیرش اجتماعی مناسب برای خود احترام قائل هستند و خود را بالارزش و مورد قبول دیگران می‌دانند و در روابط بین فردی متکی به خود هستند. افزون بر آن، چنین افرادی می‌توانند افکار و عقاید خود را مطرح کنند، آنها کمتر تحت فشار قرار می‌گیرند که طبق میل و خواسته‌های دیگران صحبت کنند؛ به راحتی می‌توانند روابط

مقابله فرد با حوادث استرس‌زای زندگی شده و موجب احساس امنیت و آرامش و آسایش در زندگی می‌شود و این عوامل نیز به نوبه خود باعث افزایش خودکارآمدی در افراد منجر می‌شود (Sedgpour et al., 2010).

این پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه بود. از آنجایی که یافته‌های پژوهش بر اساس مقیاس و استفاده از پرسش‌نامه بود و پرسش‌نامه‌ها اصولاً به دلیل یافته‌های ناخودآگاه، مستعد تحریف هستند و این ممکن است نتایج پژوهش را به مخاطره بیندازد. پژوهش حاضر ماهیتاً از نوع همبستگی بود. بنابراین نمی‌توان روابط به دست آمده را از نوع روابط علت و معلولی تلقی کرد. همچنین با توجه به اینکه پژوهش حاضر بر روی دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه ناحیه ۴ آموزش و پرورش شهر تبریز انجام گرفته است؛ لذا در تعمیم نتایج بر روی دانش‌آموزان دختر و شهرهای دیگر باید احتیاط نمود. بر این اساس پیشنهاد می‌گردد که بر روی دانش‌آموزان دختر و در شهرهای دیگر نیز انجام گیرد و با نتایج پژوهش حاضر مقایسه گردد. همچنین پیشنهاد می‌گردد که در کنار سعی در اصلاح ارزیابی‌های شخصی فرد از خود شامل احساس مطلوبیت اجتماعی، بهتر است در مداخلات بیشتر به اصلاح و دستکاری افکار و عقاید فرد در مورد ارزشمندی اجتماعی‌اش از نظر دیگران اقدام نمود. از سویی با توجه به اینکه دانش‌آموزان پسر در امور اجتماعی نقش برجسته‌ای دارند و در هنگام برخورد با مسائل روزمره نیاز به حمایت اطرافیان دارند تا احساس امنیت کنند، لذا توجه به نقش پذیرش اجتماعی آنها از اهمیت بیشتری برخوردار است و بایستی به دانش‌آموزان در زمینه کارهایی که باید انجام دهند تا مورد تأیید دیگران باشند، آموزش‌هایی داده شود تا از این طریق میزان خودکارآمدی‌شان افزایش یابد.

References

- Abolghasemi, A. and Javanmirry, L. (2012). *The role of social desirability, mental health, and self-efficacy in predicting academic achievement of female students*. Journal of school psychology, 2, 6-20. [In Persian]
- Afroosheh, N. and Zarei, E. (2015). *Verifying the role of social desirability predictor and self-efficacy in happiness*. South Journal of Educational Psychology and Counseling, 2, 2, 70-75. [In Persian]

آینده خود ندارد، نمی‌توان انتظار داشت با دید مثبتی به زندگی بنگرد و افرادی که شادکامی پایینی در زندگی دارند اغلب احساس می‌کنند که مهارت‌های ویژه و توانایی‌های لازم برای رفتار میان فردی را ندارند و چشمداشت کمی از موفقیت در موقعیت‌های اجتماعی دارند و افرادی که خودکارآمدی بالایی در زندگی دارند احتمال بیشتری وجود دارد که در شبکه‌های اجتماعی رسمی و انجمن‌های گروهی عضو شوند و توانایی برقراری ارتباط اجتماعی بهتری را با دیگران داشته باشند. لذا پذیرش اجتماعی و کاهش مطلوبیت اجتماعی می‌تواند میزان خودکارآمدی را در دانش‌آموزان افزایش دهد.

با توجه به اینکه مطلوبیت اجتماعی و پذیرش اجتماعی با خودکارآمدی دانش‌آموزان رابطه دارد. لذا از آنجا که تمایل به مورد تأیید قرار گرفتن یک نیاز و اصل مشترک بین تمام انسان‌هاست و همه انسان‌ها ذاتاً به آن تمایل دارند، همه انسان‌ها تأیید و پذیرفته شدن توسط دیگران را دوست دارند و در جهت کسب آن تلاش می‌کنند؛ بنابراین این مورد تأیید شدن از سوی دیگران باعث افزایش عزت‌نفس شده و میزان خودکارآمدی را افزایش می‌دهد. همچنین قواعد و مطلوبیت‌های اجتماعی که به عنوان احکام جمعی مورد پذیرش جامعه و یا گروه قرار گرفته‌اند مبنای عمل، رفتار و قضاوت درباره رفتارها، وقایع و پی‌آمدهای اجتماعی هستند که باعث افزایش خودکارآمدی می‌شود. بنابراین مطلوبیت و پذیرش به معنای برخورداری افراد از منابع و حمایت‌ها در روابط و پیوندهای اجتماعی است، به عبارتی پذیرش اجتماعی شبکه‌ای از روابط و پیوندهای مبتنی بر اعتماد اجتماعی بین فردی و بین گروهی و تعاملات افراد با گروه‌ها و نهادهای اجتماعی است. در واقع وجود پذیرش اجتماعی باعث کاهش فشارهای زندگی و

- Asgari, P., Ehteshamzadeh, P. and Pirzamani, S. (2010). *Relationship of social acceptance, sex-role (androgyny) with psychological well-being in female students of Islamic Azad University branch Andimeshk*. Journal of Woman and Culture, 2(5), 99-110. [In Persian]

- Bandura, A. (2007). *An agentic perspective on positive psychology*. In S.J. Lopez (Ed.). *The science of human flourishing*. New York: Praeger.

- Bekkers, R. (2001). *The social desirability of social orientation*. American Psychology, 46(50), 1076- 1077.
- Carroll, A., Houghton, S., Wood, r., Unsworth, k., Hattie, j., Gordon, l. and Bower, j. (2009). *Self-efficacy and academic achievement in Australian high school students: The mediating effects of academic aspirations and delinquency*. Journal of Adolescence, 32(4), 797-817
- Crozier, W. R. and Alden, L. E. (2005). *Social anxiety as a clinical condition. The essential handbook of social anxiety for clinicians*. <http://books.google.com>. John Wiley & Sons Ltd.
- Elliot, A.T. (2013). *Integrating the classic and contemporary approaches to achievement. Motivation: A hierarchical model of approach and avoidance achievement goals*. Educational psychologist, 34, 169-189.
- Eriksson, L., Garvill, J. and Nordlund, A. (2006). *Acceptability of travel demand management measures: The importance of problem awareness, personal norm, freedom, and fairness*. J. Environ.Psychol. 26, 15-26.
- Ferla, J., Valcke, M. and Cai, Y. (2009). *Academic self-efficacy and academic self-concept: Reconsidering structural relationships*. Learning and Individual Differences, 19(4), 499-505.
- Foroutanbagha, P., Nezami, M., Soltaninejad, A., Eskandari, H. and Manzari Tavakoli, V. (2015). *The effectiveness of life skills training on self-esteem and academic self-efficacy of the students*. Applied Psychological Research Quarterly, 6(3), 61-72. [In Persian]
- Ganji, H. (2005). *Personality evaluation. Tehran: Savalan Publications*. [In Persian]
- Ghanbari, S. and Soltanzadeh, V. (2016). *The Application of Multiple Choice Model (MCM) in Item Analysis and the Comparison of its Fit and Information with Three Parametric model (3 PM): Case Study: The Biology Test of University's Entrance Exam 2012*. Journal Measure Stud and Educ Evalu, 6(14), 41- 67. [In Persian]
- Golamali Lavasani, M., Ejei, J. and Afshari, A. (2009). *The relationship between academic self-efficacy & academic engagement with academic achievement*. Journal of Psychology, 13, 289-305. [In Persian]
- Golmohammadi, M. (2013). *Solution-focused group counseling and its effectiveness on motivation and goal orientation in students with academic failure*. Family Counseling master's dissertation. Faculty of Education and Psychology, Ferdowsi University of Mashhad. [In Persian]
- Kakavand, A., Lebadi, Z. and Zarei, SH. (2013). *The Relationship between Perfectionism and Cognitive Styles in Female High School Students in Karaj City*. Educational Psychology, 9(27), 29-49. [In Persian]
- Keyes, C. L. M. (2000). *Social well-being*. Social psychology quarterly 67: 121-140.
- Leary, M. R., and Hoyle, R. H. (2009). *Handbook of individual differences in social behavior*. New York: Guilford Press.
- Lee, D., Cha, B., Park, C.S., Kim, B.J., Lee, C.S., Lee, S.J., Seo, J.Y., Cho, Y.A., Ha, J.H. and Choi, J.W. (2017). *Effects of resilience on quality of life in patients with bipolar disorder*. Journal of Affective Disorders, 207, 434-41.
- Lee, J. (2014). *The relation between self-efficacy, mental health status, perceived stress and acculturative stress level among international students*.
- Mahmoudian, H., Delavar, A., Farrokhi, N. and Borjali, A. (2017). *Comparison of the Relationship between Personality Traits and Social Desirability in Students with Honest and Faking Responses*. Quarterly

- Journal of Research in Educational Systems, 37, 229-242. [In Persian]
- McGeown, S.P., Putwain, D., Simpson, E. G., Boffey, E., Markham, J. and Vince, A. (2014). *Predictors of adolescents' academic motivation: Personality, self-efficacy and adolescents' characteristics*. Learning and Individual Differences, 32, 278-286.
- McIlroy, D. and Bunting, B. (2002). *Personality, behavior, and academic achievement: Principles for educators to inculcate and students to model*. Contemporary Educational Psychology, 27, 326-37.
- Moeini, S.A., Momenimehmoei, H. and Zangoei, A. (2015). *Relationship shyness and social acceptance with academic achievement of elementary school students*. Third Scientific Conference on Educational Sciences and Psychology of Social and Cultural Dangers in Iran.
- Pajares, F. and Valiante, G. (1997). *Influence of writing self-efficacy beliefs on the writing performance of upper elementary students*. Journal of Educational Research, 90, 353-360.
- Peterson, C.H., Casillas, A. and Robbins, S.B. (2006). *The student readiness inventory and the big five: examining social desirability and college academic performance*. Personality and Individual Differences, 41(4), 663-673
- Rezanazari, M. and Babatagavi, L. (2007). *The desirability of male and female students of engineering and human sciences of Shiraz University*. Third Student Mental Health Seminar. University of Science and Technology, 78-80. [In Persian]
- Sarbescu, P., Costea, I. and Rusu, S. (2012). *Psychometric properties of the Marlowe-Crown social desirability scale in a Romanian sample*. Procedia Social and Behavioral Sciences, 33(4), 707-711.
- Sarmadi Soltan, V., Zareei Miankali, F. and Salimi Bejestani, H. (2013). *the effectiveness of life skills training on assertiveness and social desirability of the university students*. Journal of Development Psychology, 10(37), 81-89. [In Persian]
- Saunders, J., Davis, L., Williams, T. and Williams, J. H. (2004). *Gender differences in self-perception and academic outcomes: a study of African American high school students*. Journal of Youth and Adolescence, 33(1), 81-90.
- Schuitema, G. (2010). *Priceless Policies factors influencing the acceptability of transport pricing policies*. Unpublished doctoral dissertation, Groningen University.
- Sedgpour, B., Mahmodian, M. and Solimanian, H.R. (2010). *Effect of teaching Quranic teachings on improving social acceptance*. Quarterly Journal of Interdisciplinary Qur'anic Studies, 17-25. [In Persian]
- Seidsalehi, M. and Yonesi, J. (2015). *Explaining the role of academic self-efficacy on academic performance and academic motivation based on social support, academic self-concept, and personality traits: structural equation modeling*. Psychology & Education Sciences (Research in School and Virtual Learning), 3(9), 7-20. [In Persian]
- Seyf, AK. (2015). *New Educational Psychology*. Psychology of learning and education. Tehran: Doran Publications. [In Persian]
- Shakori, S. (2015). *The relationship between social desirability and self-efficacy with high self-esteem among high school girl students in Rasht*. Master thesis dissertation of Islamic Azad University, Rasht Branch. [In Persian]
- Singh, A., Bhadauria, V., Jain, A. and Gurung, A. (2013). *Role of gender, self-efficacy, anxiety and testing formats in*

- learning spreadsheets. Computers in Human Behavior, 29(3), 739-746.*
- Tan, J.A. and Hall, R. J. (2005). *The effects of social desirability bias on applied measures of goal orientation. Personality and Individual Differences, 38(8), 1891-1902.*
- Taqizadeh, A., Zare Bahramabadi, M. and Shafi Abadi, A. (2014). *The relationship of social desirability and educational self-efficacy with bullying behavior among female students of middle school in the city of Gonabad. Journal Research Health, 4 (2), 721-727. [In Persian]*
- Zargarshirazi, F. and Serajkhrami, N. (2011). *Self-efficacy and social acceptability with social anxiety in female students. Journal of Women and Culture, 2(7), 63-78. [In Persian].*